

І Н Ф О Р М А Ц І Й Н И Й Б Ю Л Е Т Е Н Ь

Товариства Української Студіюючої Молоді
ім. М. Міхновського

Ч. 3, Рік I.

М Ю Н Х Е Н

1950 р.

З Н І С Т

1. Оголошення Вид. Фонду..... ст. 2
2. Розуміння праці /Н.Г./..... ст. 3
3. Два дні ідеологічної проблематики/Н.Г-ий/... ст. 4
4. Клясична культура та її вплив на розвиток
європейських народів /А.Листок/..... ст. 7
5. З діяльності Управи ТУСІ-у..... ст. 15
6. З листів до Управи..... ст. 18
7. Хроніка ТУСІ-у і студентського життя..... ст. 22
8. Про нас пишуть..... ст. 25

АДРЕСИ ЧЛЕНІВ УПРАВИ

1. Секретаріат ТУС-у - München 3, Fährichstr.53/III-1
2. Г.Василькович, голова - " - " - "
3. М.Палів, реф.діяч. - " - " - "
4. В.Гайдук, пресреферент - " - " - "
5. Василь Лагашняк в.о. реф.фінансів при Управі - " - " - "
6. Ітогрин Ім. реф. орг. - 633 Madison St.N.E.Minneapolis,Minn.
7. Стефанів Стефан реф. фін.- 213 W.Baltimore Blvd.Flint 5,Mich.

ПОВІДОМЛЕННЯ ОГОЛОШЕНІЙ РІЗНЕ

Помертви на Видавничий Фонд ТУС - у.

В часі від квітня до серпня до каси Видавничого Фонду Т-ра влинули такі помертви:

I. Окремі датки:

1. Ліга Українських Політв'язнів, Гюнхен,..... 100.-НІ
2. КоДУС /на покриття коштів Іюлетоня/..... 30.-НІ
3. Кооператива "Трація", Ной Ульм..... 50.-НІ
4. Кооператива "Кос", Гюнхен-Фрайман..... 30.-НІ
5. Кооператива "Самопоміч", Герктесгаден..... 20.-НІ

II. Продовження "Ланцюгової Акції":

Із викликаних попередніми жертводавцями, відгукнулися такі друзі:

Ніжик Гриць злочив 15.- НІ.

Чопик Богдан злочив 10.-НІ і викликає на таку ж суму:

Васильковича Григорія /Нім./	Лабуньку Дмитрослава /Нім./
Дитровича Кирила /Гельгія/	Слеськова Василя /Англія/
Розмуса Роберта /ЗЛА/	Іскаритка Романа /Англія/
Ітуйку Ярослав /ЗЛА/	Ітуйку Антона /Нім./

Ітогрин Дмитро злочив 10.- ам. доларів і викликає на таку ж суму:

Лісогича Володимира /ЗЛА/	Гноєного Анатолія /ЗЛА/
Мартинюк Олександру /Канада/	Дорожа Сеиша /ЗЛА/
Гладчука Льва /ЗЛА/	Гоя Петра /ЗЛА/
	Луцкова Василя /ЗЛА/

Василькович Григорій злочив 10.-НІ і викликає на таку ж суму:

- Великого Йосафата /Нім/
Лагашняка Василя /Нім/

Гайдук Микола злочив 10.-НІ і викликає на 10.- ам. доларів:

Фурду Михайла /ЗЛА/	Пієрменну Надію /ЗЛА/
Созанську Надію /ЗЛА/	Іагрія Дмитра /ЗЛА/
Харова Василя /ЗЛА/	Любасу Івана /ЗЛА/
Кардлаша Василя /Канада/	Курчака Волод. /Канада/
	Хімчук Ольгу /Гельгія/

/Продовження на останній сторінці/

Р О З У М І Н Н Я П Р А Ц І

Від першого З'їзду Української Націоналістичної Молоді, на якому засновано ТУС і ім. М. ІІхнівського пройшло вже немало місяців. Створення нашого Т-ва, яке виникло з життєвої konieczности і бажання студентської молоді, не було механічне. Го сучасна українська молодь відчула необхідну потребу такого товариства, в якому вона могла б повністю виявляти свої прагнення та підвишувати своє знання. Думки про заснування такого саме середовища вже давно нуртували в студентських кругах і вкінці вони знайшли своє завершення на Основуючій З'їзді ТУС-у. В часі, коли ряди нашої еміграції в Німеччині почали по-раз швидче рідіати, коли замерла чи зовсім припинилася діяльність вже давнозаснованих товариств та інституцій, коли кохний почав думати тільки про особисте забезпечення, - в той же сам час студентська молодь рішила не піддаватися "духові часу", а це інтензивніше вчитися, працювати й діяти в напрямі визволення України.

Діяльність нашого Т-ва зосереджується в першу чергу над індивідуальною розробкою актуальної проблематики і, зокрема, на студіюванні державних наук для підвищення і поглиблення наших знань на цьому відтинку.

Щоб працювати над собою навіть і тоді коли ми знаходимося в чужому морі, поза українським і поза науковим середовищем, коли здається ми мусимо присвятити весь час і всі сили для самого тільки нужденного існування, - для цього треба мати в першу чергу сильне бажання до знань і волю заставити себе навіть у найневідрадініших обставинах до інтелектуальної праці над собою. Правда, декто може взагалі заперечити такі висновки, мотивуючи неохоту працювати браком особистих здібностей, але всупереч таким чи іншим сумнівам ми висуваємо відоме твердження, що "сильна воля і щира та невпинна праця набагато перевищують вродені здібності". Ті члени ТУС-у, котрі звикли жити лише хвилими запалами напевне не вдержаться в нашому Т-ві, бо така молодь не була б здібна сама собою керувати ще й здобуватися на щораз нові творчі зусилля й осяги.

Передумовою існування нашого Т-ва є вимога, щоб його члени були людьми не того типу, що захоплюється тільки думкою творення чогось нового, замість у часті в самому творчому процесі, не того типу, що не може здобути на щось більше, як на кількадедний чи кількамісячний запал т.зв "солотняного вогню". Ні, - тільки протилежність цих "якостей" є нами бажана. Не самий голий факт заснування, а інтензивність діяльності нашого Т-ва вкаже оскільки його творення й існування були корисні й доцільні.

Але не лише поодинокі /як воно є на-разі/, а всі члени повинні причинитися до розвитку Т-ва. Всі ми повинні пам'ятати, що за нашими словами повинні стояти такі ж чини, що можна здійснити й осягнути лише послідовною, систематичною й конструктивною працею. Також замало було б виявляти свої великі здібності до влучної критики, коли ми таку критику не оправдаємо власними зусиллями і вкладом праці.

Переглядаючи доцьогочасні успіхи ТУС-у, треба нажалі признати, що ані Управа, ані членство ще не виконали великого числа наложених Основуючим З'їздом завдань, хоч деякі осяги вже здобуто. Є зрозумілим, що саме членство, без постійної керуючої ініціативи Управи не може бути запорукою діяльності Т-ва. У п р а в а мусить бути на чолі. Але й вона не може розгорнути повної діяльності без підтримки і відгуку всего членства.

Не легко приходитьсь нашому новозаснованому Т-ву вже в першому році па його створенні. Не легко приходитьсь й найбільшій членства, яке ще не закінчило своїх мандрівок, вив'язуватися із наложених завдань. Не легко й Управі вести свою діяльність, коли заледве по піврічній існуванні половина членів Управи вже опинилася за океаном. На щастя, знайшовся в цьому критичному для ТУС-у часі невеликий але активний круг членства і невиїханих членів Управи, котрі, подвоївши свою діяльність, стали "мотором" Т-ва. Коли ж згадати про виїханих за океан членів нашого Т-ва /в тому числі і кількох членів Управи/, приходитьсь ствердити з жалем, що багато з них ще й досі не подали навіть вісточки до Секретаріату, де і як вони живуть.

Одним із недотягнень Управи треба визнати те, що вона не відбувала своїх засідань по-місячно. Це було б депо оживило й загальну діяльність Т-ва. Але цьому у перешкоді стояв у великій мірі той факт, що кожен із членів Управи /це перебуваючий на терені Німеччини/ живе в іншій місцевості на віддалі 200 до 300 км. один від одного. Скромні фінансові засоби Управи не дозволяли на частіші подорожі.

Слід признати те, що із перебуваючих на терені ЗДА членів Управи в останньому часі лише орг. реф. і Уповноважений на ЗДА Д.Етогрин проявив замітну діяльність. Нав'язавши скоро зв'язки із членством ТУСІ-у, він поробив широкі заходи для його збільшення, засновуючи Осередки Діяльності. На терені Англії діяльність Т-ва також оживилась. Її там активізують заступник Голови Управи Н.Р.Еквартко і представник цього терену Г. Чолик. В останніх тижнях видали вони для студійської молоді в Англії "інформативний заклик", що послужить ростові Т-ва в Англії. Також і на терені Бельгії Уповноважений С.Коваль веде жваву діяльність, втримуючи постійний і жвавий зв'язок з Секретаріатом. Дальні конкретні осяги Управи це: все ж таки, 6 засідань; зорганізування "Двох Днів Ідіологічної Проблематики"; зорганізування ряду Осередків діяльності; жвавий контакт /листовий/ з членством; видання 3-ох чисел "Юлетеня", Сіографічний нарис "Никола Ілічновський", передруки деяких творів /для студійних цілей/; вкінці, журнал ТУСІ-у, який вже пішов до друку. При цім треба згадати, що адміністраційні та видавничі потреби вимагають набагато більших фінансових засобів від тих, якими розпоряджаємо /при замалій піддержці членства/.

Щоб згадати також і про діяльність членства, писати багато не приходиться: до сьогодні до Управи вплинуло тільки 15 писемних праць членів /при чому дехто опрацював вже по дві теми/. Правда, крім цього багато членів-співробітників Редколегії, подали свої праці до журналу.

Висвітливши сучасний стан Т-ва, звертаємося до всего членства з закликом, щоб воно докладало більших зусиль до виконання тих завдань, які накреслив нам П'ятий-Основуючий З'їзд ТУСІ-у в грудні минулого року. Бистерігаймося, одначе горячкості, бо після неї слідує охолодження й бездіяльність. Ми ж знаємо, що як завжди, так і сьогодні в світі ведуть і мають успіхи тільки ті, котрі вміють вперто і послідовно здійснювати і завершувати свої задуми і взяті на себе зобов'язання.

М.Г.

ДВА ДНІ ІДЕОЛОГІЧНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ ТУСІ-у.

Під такою назвою відбулася в днях 11 і 12 квітня.ц.р. в Мюнхені дводенна великодня конференція ТУСІ-у, імпреза, як на "молодий вік" Т-ва, досить вдала. Заплановуючи її, Управа здійснювала одну з основних вимог статуту Т-ва, де в §4 /точки г - д "завдання і засоби"/ намічено, що Т-во "шляхом індивідуальної та групової інтелектуальної праці над розробкою світоглядових та наукових проблем, відбуває Конференції, з'їзди, вишколи, дискусії своїх членів".

Беручи під увагу постійне і шкоро зменшення нашого членства в Німеччині через інтензивну еміграцію, прискіплене відбуття Конференції було корисне і на часі. Але її підготовка зустрілася із поважними труднощами. Не легко було забезпечити Конференцію доповідями, але рішено, щоб доповідачі були самі студенти. Також слід підмітити, що один з доповідачів /В.Наркись/ приїхав в цій цілі аж з Евваїцарії, а другий /К.Литрович/, неможучи взяти особистої участі в Конференції, переслав свій коректат для прочитання. Але часто вже намічені доповідачі ненадійно емігрували і треба було на скору руку шукати інших. Коли б не це і не брак дарових квитків /що майже унеможливило доїзд з інших місцевостей Німеччини/, і рівень Конференції був би вищий, і число учасників більше. А так, учасниками були переважно мюнхенці, - зате майже виключно студентська молодь. Із старшого громадянства активну участь взяли: проф. О. Бульчицький, дир.ІЗН при УВУ, /який передав усний привіт Конференції від УВУ та ІЗН/ і інж. П.Лироненко. Всіх учасників було в загальному 38.

На Кофференції були прочитані такі доповіді: 1. "Вплив класичної культури на розвиток європейських народів" /А. Листок - Гайдук/; 2. "Єдиність, спільнота, держава, - углові проблеми нашої доби" /ІІ. Лабунька - Шттенвальд і К. Літрович - Лувен/; 3. "До суті української національно-державної ідеї" /В. Паркус - Фрібург/; 4. "До джерел української духовності" /В. Гайдук - Ерлінген/.

Не буду на цьому місці подавати оцінку доповідей, чи їх скороченого змісту. Вони напевно появляться згодом повністю на сторінках чергових Полетень Т-ва і тоді всі неprisутні члени ТУСІ-у зможуть з ними краще й безпосередньо ознайомитися. Але, для ілюстрації, зупинюся кількома слесами на кожній доповіді, також подам головніші думки деякого з дискутантів.

Б е р н о м у рефераті схарактеризовано старинну гелленську культуру, далі римську і їх впливи на християнство й культуру нинішнього розвитку європейських народів у всіх дальших епохах, включно до сьогоднішніх днів. Підкреслено контраст і боротьбу між творчим - колонізуєчим і номадним - руйнуючим первиними. Дискусія була жвава, обширна, чисельна:

Проф. Кульчицький О. погодився із тезами доповідача про значіння грецької культури і вказав на три суттєві риси сучасного європейця, взяті з античної культури. Це віра й філософія, персоналізм і активна життєва постава.

В. Паркус: Важко погодитися з твердженнями прелегента, що в європейській культурі переважають єдині гелленські первні. Вона скорше становить певну синтезу, а тим самим є нову культурну цілість. Слід вказати на взаємодієння культури української з грецькою й європейською. Словянсько-українські культурні елементи були б сьогодні ліксом для європейської культури.

Д р у г а доповідь /із корефератом/ заторкнула значіння й ролі єдиничі в історичному аспекті, взаємодієння єдиничі й спільноти, сили і права, державних устроїв, соціальних концепцій, модерних філософічних напрямків, /як персоналізм/, далі проблеми свободи, мети людського життя, тощо. Дискусія була не менше жвава:

А. Листок: християнську церкву і родину слід уважати як дві основні рушійні сили нації. Твердження деяких кіл про "скасування націоналізму" є невірне. Церква і християнська віра одобрюють почуття любові до нації, а не навпаки.

В. Паркус: в порівнанні з об'ємом тематики, реферат був таки ще за вузький, бо багато проблем не вдалося ненарушеними. У взаєминках між спільнотою й єдинцею не можна цих двох факторів протиставляти, а належить шукати можливостей їхньої творчої співдії.

Проф. С. Кульчицький дав цінні доповнення до заторкнутих духовних вартостей єдиничі в порівнанні із тваринним світом. Також підкреслив актуальність згаданих питань персоналізму.

ІІ. Кравчук заклав прелегентові піддержку неактуального й реакційного "національного солідаризму", який "імітує" єдинце, затемнює змісл життя та ослаблює її динаміку.

Т р е т ь я доповідь була присвячена суті української державної ідеї, питанням нації, політичного ладу, ролі політичних партій, національної традиції, значінню демократизму, питанням національних меншин, державної оборони, соціальних проблем, релігії, церкви тощо. /Доповідь буде опублікована окремо/. Дискусія була чи не найдовша:

К р а в ч у к ІІ.: З уваги на великий процент чужинців в Україні, може виявиться кінечним будувати "державу національностей".

Проф. С. Кульчицький: в доповіді й в дискусії йде про те мова, якою ми хотіли б бачити українську державу. Українці є людьми особистого контакту і малих інтимних груп. Нпр. /психологічно/ відповідало б українцям Галичини чи інших земель, творити окрему цілість, але це не було корисно з національної точки зору. Дуже можливо, що так, як москалі психологічно притаманний комунізм, так і українцям відповідає якийсь інший, але один певний устрій, з сильними нотками анархізму.

Г. Наняк: говорючи про традиціоналізм, треба ясно заявити, які саме традиції ми повинні плекати. В нашій історії були періоди розквіту й упадку, отже були різні традиції. Не "народопрравство" робило в минулому нашу державу сильною.

Інж. П. Пироненко навів ряд прикладів із сучасних соціальних відносин в Україні й заспокоїв деяких дискусійців, котрі поспівалися, наче б тепер в Україні мало справжніх українців.

Четверта доповідь старалася устійнити джерела основних переривів української духовости. Прелегент шукав їх в найдавніших передісторичних часах, в періоді розквіту Київської Русі і в боротьбі осілого і колонізаторського населення тодішньої України, з кочівництвом, що дало стимул дальшому українському духовому розвитку. Як супротивленість українській духовості поставлено московську-номадну. Дискусія:

Проф. О. Кульчицький: треба було яскравіше висвітлити в доповіді позитивне й негативне в українській духовості протягом історії. Формування української духовости можна б розмірковувати з таких 6-ох аспектів: 1. Расовости. 2. Геопсихічного чинника /вплив географічного і краєвидного характеру України/. 3. Історичного чинника. 4. Соціопсихічного чинника, /приналежність в більшості до селянської класи/. 5. Культурні впливи і зв'язки України зі Сходом і Заходом. 6. Впливи української свідомости й підсвідомости.

Г. Васюкович: ці всі компоненти слід розглядати з української точки зору, а не чужої. Треба повністю й об'єктивно висвітлити силу і важливість культурних впливів західних, східних /зокрема слов'янських/ народів.

І. Кравчук: По нашій повороті на Україну виринуть труднощі й непорозуміння між нами-поворотцями й тамашніми українцями, бо довголітня більшовицька неволя витиснула і це витисне своє п'ятно на українській духовості. В догідних умовах старі, вже забуті українські звичаї скоро наново прищепляться й відродяться.

Інж. П. Пироненко: Сучасна українська підсоветська молодь багато чесніша й моральніша в порівнанні з західно-європейською. Советська людина є тоді аж страчена, наколи вступає до партії. Тому то між партійними і непартійними є велика прірва.

Ось це, в загальному, перебіг Конференції. Відбулася вона в дружній, щирій атмосфері. Дискусії стояли на належному рівні і участь в них була незвичайно чисельна. Нпр. всі 4 доповіді разом із дискусіями тривали 20 годин, - приблизно по-5 годин на одну доповідь. Хоч розв'язка заторкнених в доповідях проблем вимагає куди зусильнішої праці та довгих студій, все ж таки протягом і такого часу кинено цілий ряд думок на питання, що стануть предметом наших дальших зацікавлень.

Згідно з інтенцією організаторів Конференції, вона не була ні передвідбуттям, ні по ній ширше розрекламована, однак деякі відгуки вона таки викликала. Нпр. в "Обнові" ч. 8 з 28 травня 1950 р. / стаття проф. О. Кульчицького "Проблема генерації і потреби нашої культурної політики" в додатку "Християнського Голосу"/. Ось деякі думки з неї:

"Організація конференції успішно намагалася програмою та змістом доповідей залишитися вірною голошеним напрямим...", і далі "...Сучасна українська тематика охоплена тут кляймою загальніших культурно-психологічних проблем. Наскрізь ідеалістично-універсалістичний підхід у доповідях про одиницю, спільноту, державу; постійне й в загальному влучне використання сучасної вартісної наукової літератури, /нпр., відклик до Фенсменології М. Шелера в дуже цінній доповіді К. Митровича/, християнсько-трансцендентне ставлення до ідеї держави, як шабля і ступеня до "Цілітас Деї" - ось дальші позначки зміненого духового підсоння"...

Є надія, що ця перша Конференція Т-ва не була останньою, а першою з ряду цього чергових студійних імпрес. Вони будуть завжди в нас, і ми постійно го розв'язуватимемо. Але для цього треба було немало косяк праці над собою і то праці муромської. Вони дасть нам ті здобутки, що мають непроміняючу вартість.

КЛАСИЧНА КУЛЬТУРАТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ЄВРОПЕЙСЬКИХ НАРОДІВ.

/Доповідь виголошена А. Листком на I. Конференції ТУС-у/

Від Редакції.

В цьому числі містимо тільки одну з доповідей виголошених на "Двох днях ідеологічної проблематики", що відбулися в дні 11 і 12 квітня 1950 р. в Іонхені. Останні 3 доповіді появляться частинно в чергових Полетенях, частинно окремим випуском.

Починаючи мою доповідь, я хотів би підкреслити важливість і вплив класичної культури на розвиток європейських народів, на розвиток народів усього світу. Всю активну участь людини при творенні нашої культури можна поділити на три основні фактори, які діяли на протязі віків у творенні всіх духових надбань. При допомозі цих трьох факторів, європейська людина зуміла підшукати саму себе і оцінити об'єкти поза собою та пізнати правду, справедливість і красу. Перший фактор це людський інтелект /пізнання/, що старається ствердити, пізнати і творити філософічні та наукові правди. При цьому, коли говорити про науку, то в її випадку, науковий інтелект відкривши даний об'єкт, старається від нього втікати, тоді, коли у випадку філософії, відкривши той самий об'єкт, вона намагається заглибитись у нього і дати відповідь на питання, що він таке і яка його есенція. Коротко кажучи, наука змагає відкрити лише форму, тоді коли філософія цікавиться і формою й змістом. Другий основний фактор - людський сентимент /почуття/, що прагне пізнати мистецтво, літературу, малярство й музику. А третій і останній фактор - це людська тенденція /прямування/, як вічна категорія, що старається здійснювати в житті такі пізнані цінності, як мораль, право, справедливість.

Всі вище названі фактори є питомою власністю кожної одиниці, і за їх допомогою європейська людина розвивала й формувала свою національну культуру, яка лягла в основу універсальної культурної скарбниці та стала мірилом хто і котрий нарід брав участь у її творенні та котрий з поодиноких народів світу дав найбільший вклад праці при її здійсненні. І власне, сьогодні, ми, як спадкоємці старинних грецьких понять можемо сміливо ствердити, що базу всесвітній культурі дав гелленський світ, не зважаючи на те, що модерні європейські школи раціоналізму і позитивізму намагаються доказати, що щойно вони є основним і засадничим фактором у поступі культури та розвитку європейської спільноти. Ми будемо ствердити, що таку основу дали нам греки. Не хочемо абстрагувати від соціально-економічних і політичних засад вище названих шкіл, бо проблема економії й соціальні питання видіються нам у сучасну пору незвичайно важливими, проте, коли йдеться про глибину і продукт чистого думання, ми змушені заглянути до класичних джерел та ствердити, що класичну думку, естетичний смак і навіть мораль людина модерна школа досі ще не пере вищила. Під таким кутом зору, абстрагуючи від соціально-економічних засад, які були слабо розвинені в класичному світі, постараямось з'ясувати твердження, що грецько-римська культура мала рішучий вплив на розвиток європейських народів. Найкращим аргументом цього слугуватиме нам факт, що там де грецька культура не заглянула, народи лишались примітивними аж до сьогоднішнього дня.

У передісторичні часи Європа не становила єдиної культурної, антропологічної чи навіть географічної єдності, бо злучена географічно з Азією, вона має скорше аспект азійської провінції, ніж якої небуть географічної цілості. Європейський терен був об'єктом низки культурних впливів, які приходили зі сходу на захід: через торгівлю, колонізацію або воєнні походи. Контакт із Середземним морем, Дунаєм і Атлантиком указує нам на основні шляхи, котрим вливалася асиміляція культурних елементів Сходу, прибираючи локальний характер. Одначе, правдивий центр європейської культури не створився ані в серці Європи, ні на Атлантику, лише виріс на побережжях Малої Азії, яка географічно є далекою від того, щоб її назвати європейською. На давніх зразках цього культурного ядра пізніше розвинулася класична культура старинної Греції і стала справжнім джерелом європейської традиції. І коли хтось під сучасну пору хотів би окреслити характер справжнього європейця, він змушений шукати його в класичному світі, в протизагу до орієнталізму.

Філософія, наука, мистецтво, поняття права й справедливости, ідеал свободи й розуміння демократії – все це спадщина старинної Геллади, яку на протязі віків ми, європейці, ставили в основу нашого діяння. Європейський ідеал любови до батьківщини, ідеал свободи народився в нас у наслідок битви під Термопілями, Салямінсю, Платеєю, коли греки за перемогу над персами побудували вістар перед Зевсом, що став символом свободи європейця у протизагу до перського східного деспотизму. Свідомість грецької окремішности від Азії окреслив великий грецький поет Ескільо, що в битві під Міратоном проповідував: "Сьогоднішній день вирішає для Греції цілу її історичну долю. Її – або перська сатрапія". Міратонський біг є найкращим показником великої віри, яка панувала в тодішніх часах. Саме велика віра була тим основним мотором, що надавала сили марафонському бігунові добігти до мети і звістити про перемогу. Такими і подібними актами, а в духовому житті новими поняттями Греція проголошує незалежність своєї культури й розуміння ідеалів азійського світу, не зважаючи на те, що в географічній розумінні грецька культура була досить далека від Європи.

Змалена на побережжях Малої Азії грецька культура почала вже в ІХ та VIII століттях перед Христом розвиватися незалежним життям та поширюватися по сусідніх побережжях і островах. Одначе, перша її експанзія не була спрямована на Європу, лише на Азію, бо цілий Пеллопонез і північна частина Греції були оферою діяння її впливів. Щоправда, пізніше експанзія її спрямовується на захід: Сіракуз, Таринто Кальйополіс на місці сьогоднішньої Гарцельони є найкращими ознаками, що так само як східні, так і західні терени були для греків великої ваги. Гелленізм, який вийшов із Греції, закінчує свої побідні походи в Александрії, Візантії та Антіохії. З того приводу багато істориків старинної епохи, між іншим німецький історик Гільке приписує гелленізму великі мінуси. Одначе, на нашу думку, без гелленізму ні європейська цивілізація, ні ідея сьогоднішньої людини не була б для нас європейців зрозумілою. Так довго, як сильні грецькі полководці, підбивляючи нові терени, провадили різні культурні та наукові експедиції, так довго грецька культура самостійно володіла масами.

В II-му ст. перед Христом Рим, як морська й континентальна потуга висилє свої легіони на завойовання Греції, римський полководець імміус в 140 році /до Хр./припечатує останки грецької незалежности. Велика традиція гелленізму переходить у спадок Римові, який стає мостом між культурою Середземного моря і варварськими народами. Рим і Греція в соціально-політичному розвитку виказали великі історичні здібности. Го тоді, коли Александер Великий започатковує походи, щоб зреалізувати ідею уні-

версальної держави на римському континенті започатковується "конфедерація Італіка", яка є відміння від всіх концепцій народів варварського світу. Зародок римської концепції й намітання Александра Великого формують одну спільну єдність, яку сміло можна назвати універсальною. Було б найішим заперечувати, що після упадку Греції Рим не перебрав гелленської традиції. Однак ця традиція була поширена завдяки мечеві й дисциплінованому організаційному генієві Риму. Епоха романізації гелленського сходу - це нічого іншого, як тільки та сама епоха гелленізації романського заходу, яка політично й мілітарно була зв'язана з Римом, а якої духовною базою була Індія, Єгейські берегзья та Іонські острови. В першій столітті перед Христом ця культура не мала нічого спільного з універсальною, а Рим становив тоді середземноморську потугу й в своїй експанзії був обмежений лише до морських берегів. Втілення континентальної Європи до культурної середземноморської єдності приписують декотрі історики особистому генієві Юлія Цезаря та його власній ініціативі. І тут власне висувається найстарша проблема чи може одна особа змінити біг історії та надати трансформацію цілому варварському світові. Коли Цезар кинувся здобувати Галію, його основною ціллю було блиснути престіжем серед римського громадянства у протибату до свого суперника Помпея, який владився у понрійські війнах та хотів засісти на чолі римської політичної гієрархії. Але історик Помпен твердить, що було б найішим вказати, що всі успіхи Цезаря були випадкові й підкорені його власній амбіції.

Особиста характеристика Цезарів і Александрів - це уміти ідентифікувати амбіції у виконенні універсальних проблем. І так Цезар у громадянських війнах проти Помпея зумів підкрити шлях до нового світу та принести варварським народам перевагу старої цивілізації. У всьому науковому світі обдискутують важність Цезаря і уклад римського народу в європейську творчість. Однак історики-раціоналісти заставили увесь світ зробити ревізію таблиці історичних вартостей і бачили варварську культуру іншими очима, як це бачили наші попередники гуманісти. Кміть Іуліан в історії Галлів вважає римську імперію, як деструктивну мілітарну машину, що дикими й страшними ударами завдала руїну галльському народові та його цивілізації. Підмурувавши свою тезу різними окремими збірками римських легіонів, цей самий історик твердить, що Кельти могли прийняти римську культуру без брутальної участі морстокого Риму. Подібні концепції підтримують також німецькі історики, а іменно Стшиговські, який твердить у книзі "Альтай та Іран", що німецький народ міг оформувати найсвітлішу культуру під впливом азійського світу. Ця тема хай залишиться дискусіантам для ширшого обговорення. Однак історія показує нам, що без зогнішнього впливу вищої цивілізації трибальна культура /культура племені/ залишається назавжди одною і такою ж самою. Сибірські народи, Альбанія та ін. можуть тут нам послужити класичним прикладом. Іо нам здається, що немає жодного закону, що змусив би варварські народи створити таку духовність, як сьогоднішня, без впливу гелленської культури. Греція і Рим допомогли розвинутися європейським народам в усіх ділянках та організували ці народи під державним оглядом, надіючи їм розуміння прагної норми, смак до творчости і т.п.

Однак, я далекий від того, щоб твердити, що Рим, як творець, був рівнорядним співучасником в творенні культури поруч з гелленізмом. Натомість я є більшим прихильником тієї тези, що Рим сполнив майже виключну ролу ексекютора. Поприбда, він поширював принципи гелленізму, він оборонив його поняття перед східними варварями. І так само, як битва під Салмінною і Термопіліями зацедиувала про незалежність європейської культури, так само битва під Акцієм Августом з Антонієм зацедиувала про ідеал європейської свободи й порядку над східною деспотією. Навіть сам Вергі-

лій говорить у "Тнеїді", що римляни завдячують перемогу не лише Фогові війни і Арсові, але також завдячують богові сонця Аполльонові. Щоправда, грецьким богом війни був Арес, але Вергілій має на увазі Аполльона, який допоміг римлянам зрозуміти, що значить ідеал свободи. Перемога Остатвіана над Антонієм полонила європейську спільноту в ґрут середземноморської цивілізації під Дунаєм до Чорного Моря, а також Ренанії. Нові ідеали, політичні й громадські засади внесені Римом абсорбуються в примітивній Європі, а поява цивілізації, крок за кроком виробляє у варварів поняття прав і обов'язків громадянина. Римські легіони за часів Августа - це ніщо іншого, як тільки підготовка жовніра на громадянина та підготовка жовніра на громадянина та підготовка державного адміністративного апарату. Так, прибувши на нові терени, римські легіони засновували нові цивілізації та урбанізували дикі простори середньої, північної та західної Європи.

Не можна при цьому виминути основного фактору найбільшої ваги - а саме: Християнської Церкви, яка проголосила нові ідеали, любов до ближнього, християнську солідарність і змагала до духового об'єднання спільноти. Початковий біг церкви з імперією та з сектами орієнтального типу довів до того, що християнська релігія мусіла звернутися до класичних джерел, щоб дати обґрунтування тієї ж самій ідеології. Рим по Августі аж до імператора Теодозія переживав великі внутрішні соціальні заворушення. В ті ж часи гунни, які перемаршрутували під Увртої Ріки через цілий Китай, продерлися до Каспійського моря і задали удар східним готам, котрі жили над Дунаєм. Натиск гуннів на готів спричинив переміщення германських племен, які під їх натиском в V ст. займають частину римської імперії, Іспанію, а частина з них очолена володарем Аларіхом загрожують безпосередньо Римові. В тім самім часі римський імператор Теодозій проголосив християнство офіційною релігією, даючи тим самим змогу вийти з катакомбів на повний світ діяння. Поява св. Августина зазначає останки творчості класичної епохи, а саме його індивідуальність і творчість детермінує цілу середньовічну схоластичну систему аж до XV ст. Сам св. Августин народжений у гелленізованій Африці. Він повністю розумів велич класичної культури. Напоєний творами грецьких і римських класиків, він, як християнин, звертається до джерела гелленської традиції, щоб зачерпнути знання на відповідь орієнтальній секті гностиків. Тим самим св. Августин кладе на службу християнської релігії метафізику та філософію грецького старинного світу. Цілу свою філософію св. Августин починає від Бога, словами: *Deum et animam scire cupio nihil plus nihil in omnino*. В обороні церкви й християнської релігії св. Августин у книзі *"Civitas Dei"* дає свій погляд на державу, намагаючись докзати, що держава має свої основи в людській природі, мусить стремитися до добра, миру й справедливості громадянина на землі. Але тому, що за св. Павлом кожна власть є дана від Бога, держава мусить бути побудована на християнських принципах та помагати церкві в її місії. Таким чином св. Августин підкорює політику моралі, проголосивши прима́т *"Civitas Dei"* над *"Civitas terena"*. Вся філософія св. Августина є лише змичайною теологією, а його слова: *"si sapientia deus est, verus philosophus est amator Dei"*. Ціла його активність позначувалася тим, що він всіма зусиллями намагався схристиянізувати гелленізм та поставити його на службу світовій спільноті. Смерть св. Августина й повалення германами римської імперії доводять до дробу між примітивними варварами і організованою традиційною спільнотою.

Класична культура на заході творить лише певні острови, але фактично вона не розвивається іще в такому масштабі, як це було перед тим. Все ж таки твори Аристотеля, Платона та інших іграються до Європи,

а римський лобитель філософії Геодції починає перекладати деякі важливіші твори. По монастирях у Галії та Англії відновлювалася старинна традиція, що проміювала з неокупованої Ірландії. Однак всю спадщину Геллади перебрало на себе візантійське цесарство, хоч одночасно з цим візантійський цесар Юстиніян заборонив викладання поганської філософії на всіх вищих учбових закладах. Розвивається література й мистецтво. Філософію старинних класиків християнізують на те, щоб дати раціональне й метафізичне обоснування певним релігійним поняттям та догмам. В той час Візантія знаходилася в погному розквіті творчих сил та заступила Європі концепції гелленського світу. Право Юстиніяна "Corpus iuris civilis", "Novelles" та інші сталися базою інтернаціонального права, а його засада, що володар є покликаний Гогом, у модерні часи була стосована всіма абсолютами.

Однак розвиток подій і відірвання Візантії від Риму, примусив папу у 801 році коронувати на імператора германського короля Карла Великого, щоб таким чином не попасти під вплив візантійського цесаря. Перші спроби об'єднання слятої германсько-римської імперії кінчаються майже повним неуспіхом, бо Карло вважається королем германським. Королівський ренесанс ставить собі за ціль підняти у своїй імперії дагно культуру, однак несприятливий час федалізму, а поруч із тим примітивний варварський світ не дають виконати цього призначення. Експлуатований "Gnassus" /галійське слово, під котрого постав васаль/ через неналисть, а по-друге, через свою неспроможність не сприйняв культури від короля й цесаря, що закопувала суспільні елементи у тяжке федалне ярмо. Також остання спроба німецький королів Оттонів реставрувати дагно імперію закінчилася повним неуспіхом. Смерть Оттона III. і розбиття державно-культурного центру ставить стару концепцію реставрації дагнини в тяжке положення.

Не зважаючи на це все, старинна концепція, підсилена новими творами грецький класиків, занесеними арабами до Іспанії, все ж таки є в Європі дагнюючою. Поява св. Томи характеризує найбільшу християнізацію старинної культури, а метафізика Аристотеля є актуальною в усіх наукових центрах, як Париж, Шартер та Фульда. В цей спосіб св. Тома, християнізуючи майже вповні гелленські елементи, гиробляє можливість пізнання старини в Європі в найбільшому маштабі. В тому самому часі на університеті в Паризі зродується перша концепція "Humanitas" під якої починає свою діяльність гуманізм, хоч справжнім представником гуманізму була Італія. Уявдок середнонічча, а з тим і тяжке положення релігії створили всі можливості для заміни теології містикю. Гаслом містиків було: вірити так, як відчуваємо. Критична ситуація організації церкви й імперії довела до упадку цієї останньої, що було консеквенцією формаций різних націй. Поява нових держав, відірвання від схолястичного впливу, зродує людей, які об'єктом своєїого заінтересування ставлять лише державні справи, починаючи від ієкіявелі й кінчаючи на Гобсові. Гуманізм в Європі стає найбільш плодотворим. Демонія до старинного світу зростає з дня на день, а концепція гуманістів до натурального прага релігії-моралі стає незаступимою, щоб зрозуміти релігію через людську природу, через догми й об'явлення. Так гуманізм започідає генеральну атаку старій схолястичній системі. Філософія середнонічча, в центрі уваги якої був Гог, церква й релігія, замінилася в філософію гуманізму, яка поставила на перший план пишчати людину й людське знання, базуючись на Ціцероні та на інших класиках.

В XV ст. у Флоренції заснують академію Плятона, не зважаючи на те, що схолястична філософія була базована на елементах цього ж самого філософа. Петрарка, що репрезентує першого чоловіка ренесансу, пишчав

грецьку, гебрейську та класичну латинську мову, щоб могли пропогідувати серед своїх вірників велич і мудрість старовини. В слід за тим, на дворі Косма Медічі засновується літературний кружок, де виривають такі пред- ставники, як кардинал Гесаріон, Іако де Мірандола, Італселій Фіціно та інші. Друга лінія політичних проблем зродує великого флорентійського теоретика держави Іаколу Макіягеля, що у своїй книзі 'Il Principe' не підкоряє світську владу і політику жодній інстанції ні моральній, ні релігійній. Згодом калабрийський ксьондз Кампанелла видає книгу "Civitas solis" /утопія соціалізуючої тенденції/, однак його розу- міння держави - держава універсально-теократична.

Поворот до старинної культури зачинають також італійські архітекти, маліри та скульптори. Славний італійський архітект Філіп Брунелескі в XV ст. їде до Риму, щоб студіювати елементи константинового луку і в тому стилі будувати катедри в Флоренції. Так само, скульптори Вероччіо і Донателло кладуть за гзір своєї скульпторської діяльності грецьких класиків Фідія, Кресіла, Праксітеля і Ескопаса. Великий артист і фізик Леонардо да Вінчі надає осногий характер ренесансового мистецтва в об- разі Йонни Лізи, св. Себастьяна та інших. Ренесанс в Італії провінос на цілу Європу. Іспанія репрезентується у філософії Лівіом Гітосом, Дієго де Сільве в архітектурі, Альонсо Баругетте в скульптурі, а в малірстві у Валенсії вириває Хуан Хунес. У Франції Іштель Іштель пише свою книгу 'Les essais', як новий ренесансовий літературно-політичний твір, що піз- ніше мав великий вплив на філософію освічености. В Англії Томас Мор пи- ше свою соціалізуючу "Утопію" і, як канцлер короля Генрика VIII, стає в опозиції до свого володаря, за що був деніцітований. Ренесанс у мис- тецькій галузі дає найкращі оочи. Класичні елементи - спокій, ригноса- га - домінують у творах Рафаеля, Мічеланджело та Тінторетта і стають зразка- ми для цілого універсального мистецтва. До позитивніг ренесансу в націо- нально-соціальному аспекті належить те, що ренесанс приніс загибель ім- перії, яка не давала можливости національного розвитку і заперечувала народом право на окремішність. До негативних сторін ренесансу належать те, що з його зародженням домінують і розбуджуються в Європі маси кочо- ників і варварів, які, ідучи до руни європейської культури, творили раціоналізми, позитивізми, марксизми. Ренесанс в Європі витворив духо- вний неспокій та підновив гін до кочовничого життя.

Географічні відкриття сприяли до розвитку буржуазії, а європейський мішанин, прибувши на нові терени, втратив успіх зв'язки з класичною ку- льтурою, яка стала європейською й християнською. Під блиском матеріаль- ного блага європейська буржуазія забувала за свою батьківщину й що раз частіше замінювалася у "homo universalis". Поруч із гелленськими ду- ховними вартостями, що вже були асимільовані в Європі, вкрадає до Єв- ропои дух азійщини грецького філософа Діогена, що мешкаючи в бочці у Салатому Коринті, заперечує ідеали битти під Імператором, чи Термопі- лями. Горотьба двох культур: гелленської з трибальною варварською має своє дагнє минуле. Вона розпочалася на побережжях Іллої Азії, а сьогодні перенеслася до свого центру Європи. Раціоналістичні історики, про- голосили культури надбання аж до XVIII ст. антиісторичними, намагають- ся довести людство до спасіння розумом своєю концепцією. Однак не звикуючи на те, коли в Європі витворюється критична ситуація, європейські прав- диві елементи повертаються до джерел старовини. І хоч класична культура створилася на базі мітів, або олімпійських богів, вона являється більш духовною й людською, ніж творчість деяких європейців. В V ст. перед Кри- стом грецький філософ Сократ проголосив, що чеснота людини - це найвище добро. Перше пошанування цієї істини передав нам цей великий філософ сво- їм учнем Платоном. І коли в 399 році до н. е. Сократ був страчений, ця істина

на Сократа, в якій "Пелітус" оскаржує Сократа за корупцію молоді та за заперечення богів визнаних республікою, - Сократ став перед судом. І дарма, що всі його ученики намовляли до втечі, він відмовився, кажучи, що: "коли я втечу, то суд напевно подумає, що я гинен і засудить мене несправедливо". Останні слова апології Сократа підносить Платон у слідуючій формі: "О, мої судді, не варте ви, що для чоловіка не можете ви зробити зла". Поняття моралі й справедливості черпали під Сократа стоїки, а згодом християнська церква голосила їх по цілому світогі. Так само суть сократизму й поняття критики заглядуємо ми, європейці цьому великому вченому. Коли софісти проголосили філософію догматичною, Сократ, сконтролювавши свій розум, сказав такі слова: "Я знаю те, що нічого не знаю". Друга велика його заслуга це збурення космологічно-філософської системи, на місці якої Сократ створює антропологічну, з метою студії не тільки природи, але також людини та її вартості: Сократ, Платон і Аристотель - це найбільші європейці цього часу, - засади метафізики, логіки, етики, психології, - це все є спадком старинних Атен. Поняття індивідуальності і любови до родини ми одідичили під Аристотеля. Іо, коли Платон доказував, що колектив скріплює чин одиниці й любов до родини, - Аристотель, заперечуючи це поняття, сказав, що: "батько любить більше свою дитину тоді, коли знає, що вона є його". Тимчасим Аристотель збиває колективний сентимент обоснований Платоном. Яка ретроградна концепція колективу сьогоднішніх марксистів у відношенні до класичної концепції Аристотеля. В постаті Аристотеля ми бачимо найбільшого європейця, а заравом і протистагнака колективної системи. Старинна Гелліада була променем ідей і науки для цілої європейської спільноти. Ідея національної держави, оформлена атенським адвокатом Ізократом, була використана Александром Великим у реалізації універсальної ідеї, що була опочем самого Александра. По битві під Граніком, коли Александер проголосив промову, де закликав на базі рівноправного стану будувати універсальну державу, азійтські елементи не могли зрозуміти побідної концепції і це є аргументом окремішності нашої європейської культури. Ідея універсалізму була використана римськими стоїками, а іменно Іркком Агрелієм, заданнми якої було намагання побудувати спокійне царство вігних громадян цілого світу, з тим, що його осідком мусіє стати Рим. Ця сама концепція лягла в основу християнської релігії. Римський поет, з походження еспанець Агрелій Проденціо оспівував: "...О, Риме, що положений в центрі всіх народів, ти Гогом призначений панувати над ними..." Ідея римського месіанізму зачеркнена чітко Проденцієм, однак культурної місії Рим в Європі не реалізував. Ірмі адміністрації, права й громадянства - Рим нічого нового не гніс. Старинні римляни вєлагилися героїством і організацією, але їх мілітарний дух, окреслений ривцями залізної дисципліни, не посідав такої широкій можливості, як грецька творча одиниця. Сам Ідце-рон згудє, що він нічого у філософії не дав, гін лише знючи грецьку мову, переказав твори декотрих грецьких мислителів. Англійський історик Девсон у книзі "Початки Європи", характеризує римську цивілізацію за часів Флявіїв, порівнює її до культури Росії XVIII ст. Гелленська культура, яка прийнята в Римі лише аристократією, ніколи не могла проникнути до всіх суспільних шарів. Одначе, не зважаючи на те, Рим, як ексекутор, який поширював мечем гелленську традицію, зрушив із трибального летаргу примітивні народи, - германські, романські, частину словянських, а також і індійський. Одначе, не зважаючи на всі заслуги гелленізму, ми не були б об'єктивні, коли сказали б, що греки експортували свою культуру оспічену своєю свідомістю. Греки ставились до європейських народів майже пораво і всіх тих, хто не гогорив їхньою мовою називали "барбарос".

Так зблизючись до остаточного заклочення, ми мусимо сказати, що Європа сьогоднішнього дня ділиться не тільки політично, антропологічно, соціально, але також і культурно. З одної сторони закліматизовані гелленсь-

кі елементи освітлені християнською метафізикою на протязі віків творили і творять прагматичну культуру людства, а з другої сторони темні варварські кочовики не тільки що нічого духового не створили, але ще й використовують усі зусилля до руйни. Варварсько-номадній цивілізації все була ближча машина і скоростріл, бо заки араби, чи китайці створили свою культуру, уже винайшли порох і рушницю. Переходячи до європейського сходу й наближуючись до зукраїнізованої гелленської культури на наших землях, я ставлю тезу, що так, як Саломіна чи Ахзім вирішили про незалежність європейської культури над східною деспотією, так само битва під Полтавою для нас українців мала б ідентичне значення. Але ми, на жаль, програли. Тріада принципів варварської культури закрутив зукраїнізовані гелленські творчі елементи та накинув Україні свій азійський ритм. Так само, переглядаючи інші народи Європи, якразий приклад і розподіл культури знайдемо також і в сьогоднішній Німеччині.

Німеччина, це одна з європейських націй, яка побіч Росії посідає найбільш варварських елементів.

В XIII ст., коли Фридрих II з родини Гогенштауфів проголосив повний абсолютизм, що полягає в законі для всіх, він базував свою концепцію на ідеології арабсько-іранського колективу, тримаючи при тому на своїм дворі гарем і арабських філософів. Особиста формація Фридриха була більш зближена до Ксеркса — володаря орієнталізму, ніж володаря західної Європи. Фридрих II передав свою ідеологію колективу тевтонському ордену, а багаторо пізніше, по Вестфальським перемир'ям, ця сама ідеологія стала базою для новоорганізованої пруської держави. Тому, коли пруський король задомінував над німецькою конфедерацією, закінчилася вся духовна творчість німецького народу.

Остання світова війна це ніщо іншого, як підсвідомий союз монгола Гітлера, Герінга із другим варваром Сталіном, щоб знищити старинні залишки європейської культури. Прусія, як держава і як складний елемент німецької державності ніколи не партиципувала у культурній скарбниці світу, ні Німеччини. Тевтонські залізні ордени будували дороги, мости, літаки, гармати кріси й кораблі, однак німецьку культуру творили Гете, Шлегель, Шуберт, Бах, Вагнер, Дішер, Гольдман та інші. Цей якразий розподіл культури проходить сьогодні по цілому світові. І коли взяти до уваги З'єднені Держави Північної Америки й проаналізувати її діяння та можливі культури творчості, побачимо, що крім неокласичного капітолю у Вашингтоні, крім скульптури Лінкольна і декілька малярських експонатів Рубенса і Веласкеса в но-Йоркському музею, Америка більш нічого не посідає. Причина цієї нетворчості полягає лише в людському елементі, який в часи ренесансу, відкриваючись під берегів Європи не мав нічого спільного з гелленською культурою.

Сучасний стан європейської спільноти та цілого світу стоїть під таким знаком запитання. Гелленські елементи сучасної Європи заковані модерними машинами. Париж, освітлений світлами ночі, освітлений в шампанях, відносно римські оргії, причасний Лондон хоче відіграти роль посередника, а номадні елементи Росії та інших варварів задумують наступ на Європу. Однак гитлеризм варварського світу закінчиться тим, чим закінчилася і побіда Риму над Атенами, після чого побіджені Ацени культурно і соціально завсвопали й здобули римську імперію.

З. ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВИ

I. Витяг з протоколу ч.4 із засідання Управи, що відбулося в Брюсселі, дня 29 квітня, 1950 року.

Крім 5-ох членів Управи, на засіданні були ще заступлені Верифікаційна Комісія, Редколегія Журналу і Товариський Суд.

Головними точками наради були: звіт з відбутої Коференції, звіти з діяльності референтур, виданнячі, фінансові й організаційні справи. Цим засіданням винесено такі рішення й ухвали:

1. Управа діє до кінця своєї каденції в Німеччині, не переносючи місця свого осідку.
2. Доручити злочесним теренам розвинути свою діяльність у зв'язку з Управою, але автономно й паралельно до терену Європи.
3. З причини виїзду половини членів Управи, кожний з виїхавших повинен бути /як референт/ у постійному зв'язку з Секретаріатом і далі нести свою ділянку.
4. Кому з членів Управи присутність на засіданнях неможлива, того зобов'язує звітність і сталі та часті листове порозуміння.
5. Резигнацію Р. Горковського і Р.М. Ікарітка з обов'язків Уповноважених ТУСР-у прийнято і покликано нових Уповноважених: Дмитра Ілюгіна /ЗДА/ і Родана Чопика /Англія/.
6. Запропонувати членам Управи на терені ЗДА скомунікуватися тісно між собою, а по-можности з'їхатися на сталі до однієї місцевості.
7. Приготовити чергове число Полетоню.Т-го. Всі члени Управи та Уповноважені повинні постійно подавати відповідний матеріал до нього.
8. Приспішити працю Редколегії журналу.
9. Приступити до намічених передруків. В цій цілі повести збірку акцію між членством.
10. Наполегливо дбати про зв'язок між членством і Управою /Секретаріатом/. Приспішити оформлення членства /завдання організаційної референтури і Верифікаційної Комісії/.
11. Найбільші тимоги ставляться до членів Управи.
12. Затверджено печатку /Уповноваженні повинні також її мати/.

II. Витяг з протоколу ч.5 із засідання Управи, що відбулося в Брюсселі дня 22 липня, 1950 року.

Це засідання відбулося в сильно декомплетованому складі Управи.

Головними точками наради були: перегляд гхідних і гхідних писем, огляд діяльності референтур, проблема тіснішого зв'язку, покращен-

на праці Управи, поширення діяльності членства, діяльність ТУСЧ-у в ЗДА й Канаді, Англії, Бельгії, - видавничі й фінансові справи.

Прийнято наступні рішення і постанови:

1. Кооптувати нових членів Управи /на місце виїхавших/. В першу чергу секретаря і дальших в міру виїзду референтів.
2. Видати заклики до виїхавших членів Т-ва, відновити якнайскорше контакт з Управою.
3. Поставити строгіші вимоги до членів Т-ва, котрі не використовуються з членських обов'язків /студійні праці, звітвання, переписка, членські вкладки, заборгованість за видання Т-ва/.
4. Завізгати виїхавших членів Управи, головно на терені ЗДА /Д. Ілюгрин, С. Стефанів, В. Лішинецький, З. Крапець, Р. Розмус/ до тіснішої координації в діяльності, до автономного ведення своїх ділянок і до постійного контакту з Секретаріатом.
5. Відмітити жертвонну працю уповноважених ТУСЧ-у /головно Д. Ілюгрин - ЗДА, Г. Чопика і І. М. Ікарітка - Англія/.
6. Доповнити склад Редколегії Журналу Т-ва / на місце двох вибулих членів/, оголосити збірку передплати на журнал, похвалити збірку фондів на видавничі справи /головно в ЗДА/.
7. Упорядкувати фінансові справи в Європі й ЗДА. Устійнити стан задолження членства.
8. Прийнято резигнацію Р. Горковського із посту ідеологічно-політичного референта, через особисте перевантаження.
9. Посилити зв'язок із уповноваженими і тим самим покращити діяльність ТУСЧ-у в країнах поза Німеччиною.

III. Витяг із протоколу ч. 6 із засідання Управи, що відбулося в Іюнкені, дня 9 вересня, 1950 року.

Крім 5-ох членів Управи, на засіданні були ще присутні 5 членів Редколегії Журналу Т-ва, і голова Контрольної Комісії.

Головними темами наради були: звіти і дискусія над проведеною діяльністю, кооптація нових членів Управи, напрямні дальшої діяльності, видавничі й фінансові справи.

Прийнято такі рішення і ухвали:

1. Зміни й кооптації внутрі Управи:
 - а/ на секретаря / з причини виїзду В. Лішинецького/ кооптувати члена Т-ва Вірослава Лабуньку. В разі його виїзду передбачено кандидатуру В. Саліка,
 - б/ на місце З. Крапця, який до виїзду за океан сповняв

на укомплектування організаційного реф. Д. Історія його функції при Управі й на терени Європи, ці обов'язки приділено, як додатковий обов'язок референтови діяльності Н. Галеру,

в/ заступник голови Управи і вик. обов'язки фінансового на країні Європи Н. Великий попросив о тимчасове звільнення з обов'язків з причини іспитового періоду. На його місце кооптовано члена Т-ва Василя Ягшняка, який зраз перебрв діловодство.

2. Членів Управи / референтів, чи запасових членів/, які виїхали з Німеччини, з хвилею від'їзду не звільняється з членства Управи, а лише з дотичних обов'язків, наскільки вони у відірванні від сідку Управи, не можуть їх проводити. Кооптовані на їх місце нові члени, несуть титул: "спонсуючий обов'язки" /дотичної референтури/.
3. Урахувати до максимуму діяльність всіх референтур, а головне Секретаріату.
4. Шляхом переписки з скрепами активнішими членами приступити природнім шляхом до творення студійних груп і секцій /референтура діяльності/.
5. Присвятити більше уваги Осередком Діяльності /головно в країнах: США, Англія, Гельсія, Іспанія, Канада/, бо вони є незамінним цінним середником для зближення членства і для спільної праці.
6. Приймати ініціативу членів ТУСМ-у в США в заплануванні й організуванні ними першої Конференції ТУСМ-у на американському континенті.
7. Посувати діяльність членів ТУСМ-у в Німеччині шляхом організування доповідей, дискусійних вечорів, стріч з іншими студентськими середовищами.
8. Збільшити для членства 3-місячний термін спрацювання студійних тем в міру потреби і спроможностей на довгий час. Але кожний член повинен працювати над вибраними темами татле, без перерв, спрацьовуючи одну тему по другій / а не спинитися на одній/.
9. Підготувати дискусійних студентських вечорів ТУСМ-у на терені Лонгону уповноважено А. Листка.
10. Прийнято до відста відбуття з Редколегії Журналу Т-ва двох її членів /П. К. Ірвинці й І. Зупи/, та затверджено кооптацію нового члена Редколегії - А. Листка.
11. Діяльність референтура переведе поділ членства після ділянсківського зацікавлення.
12. Секретаріат виготовить картотеку членів ТУСМ-у.
13. Прийнято остаточні рішення про видання "Неперіодичного Журналу ТУСМ-у", під назвою "Фенікс". В другій половині пересла матеріали підуть до друку.
14. Посилити в США збірку фондів і приспівити творення Вид. Спільки.

15. До кінця березня 1950 р. видати 3-тє число Полетень ТУСІ-у.
16. Вистратити відповідні фонди для остаточного видання /цикльости-лєм/ запланованих передруків /для студійних цілей членства/. Один з передруків вже повністю приготовано, але його поява ще задержалася через брак фінансів.
17. Закликати членство вирівняти свої заборгування перед фінансовою референтурою.
18. Засхотити членство до взаїмної дружньої переписки між собою.

Секретаріаті.

З Л И С Т І В Д О У П Р А В И

Хоч "майданіка" членства ТУСІ-у а то й більшій частини членів Управи ще не закінчилася, все ж таки переписка між Управою й членством мимо таких неусталених обставин була, відносно, досить уявна. Правда, не можна твердити, що загалом все членство в рівній мірі пильно в будіванні цього "пів-сомного мосту" порозуміння й поділу думок / бо є члени, котрі написали до Управи вже по кільканадцять листів, але є й такі, від котрих і одне письмо було б підрадним явищем/, але, надіємся, що по віднайденні осі-лих місць, наш взаїмний зв'язок надалаго зміцниться. Ще слід відмітити, що Управа вислала досі майже тричі стільки листів, скільки їх одержала від членства.

На цьому місці подіємо витяти з кількох цікавих листів, що кидють світло на деякі фрагменти із ТУСІ-івської й студійної діяльності деяких з членів:

Кирилос Нитрович /Гельгія, 14. лютого, 1950 р./

... "Завдалогідь мушу повідомити, що на конференцію ТУСІ-у особисто не змогу приїхати. Хотів би, однак, якнайтісніше до неї підготуватися і хоч листочно в ній взяти участь. Отже і голосного реферату не можу взяти. Могу однак надіслати короткий огляд, чи "голос в дискусії", в яким я з'ясував би становище деяких сучасних західньо-європейських філософічних чи суспільних рухів"...

Богдан Чопик /Англія, 17. лютого, 1950 р./

... "Засилуючи Вам анкету моєї згоди про вступ до ТУСІ-у ім. Н. Міхнеського, висловлюю Вам подяку за пам'ять про мене. Ігнори перед собою Полетень та цілу "гору" інструкцій, приємно стверджую активність Управи Т-ва... Ідея притягнення до видавничої діяльності молодих людей є духом добра, але, коли наш журнал має бути виключно-науковий і призначений для нас, то лишє молоді сили - є зміглом... Прошу цих пару критичних зауваг не брати як критикеманію, бо погоджуюся із становищем Управи, що наша праця має бути "працею творчою"; я до цього лише додаю привітний "д о б р о ю" творчою працею, навіть у "дрібничках"..."

Омельян Козаль /Гельгія, 7 березня, 1950 р./

... "За довір'я, яке Ви виявили до мене, присилуючи Учасником членства Т-ва на Гельгію, дуже дякую. Горучи до убаги має переконання працюю, мені випадало б відповіститись під цього обстав'язку, але

коли в Вас немає когось іншого на приміті, тоді прийдеться безпротестно уповноваження прийняти... Нас тут, покито, є двох, як це Вам відомо. Розглядаємося за нових кандидатами, але це швидко не станеться, згідно з принципом: "Краще мало, але з якістю". Маю ще трьох студентів на приміті... Відносно програми праці маємо побажання, щоб підвести більше місця діяльності сов'єтознавства в аспектах: філософському, соціальному, економічному й політичному. Тематика праць, котру ми одержали ще не підбиває належної цілі діяльності. На нашу думку, це повинно бути одним з вузьких каменів наших наукових дослідів, бо перемога над порогом лежить в його детальному пізнанні"...

Анатоль Федрій /ЗДА, 7 березня, 1950 р./

... "На терені ЗДА є можливості придбати для архіву Т-ва деякі цінні наукові праці, підручники і т. п. Тому пропоную назначити з тих членів Т-ва, котрі знаходяться в Нью-Йорку /чи околиці/, щоб зайнялися закупом даних матеріалів, які безсумнівно придадуться ТУС-ові... Пропоную Управлі Т-ва повести відповідну акцію зорганізування при Інституті Заочного Навчання УВУ окремого відділу "політичних наук"... На мою думку реалізація пляну праці ідеологічної референтури буде тоді можлива, коли властись перевидати і поширити серед членства систематично зібрані матеріали вичислень ідеологів, публіцистів, політиків і др. Інакше така постановка залишиться невиконаною... Бажано, що творення Осередків діяльності ТУС-у в ЗДА треба б детально обдумати і, організуючи їх, не забувати про місцеві умовини... Бажано за потрібне звернути особливу увагу Управлі на ту молодь, котра може бути згуртована в рядах Т-ва, але знаходиться далеко, на провінції, одинцем /в ЗДА, Канаді, чи в інших країнах/, без зв'язків з більшими центрами нової еміграції. Для них праця в рядах Т-ва може стати надзвичайно корисною й навіть необхідною"...

Кирило Пятрович /Бельгія, 29 березня 1950 р./

... "Порядком звіту з праці подаю, що в минулому чвертьріччі я працював над цєю темою: співзповідь для Ідеологічної Конференції ТУС-у, - зам. Редакції/, а частинно над історією української церкви /Торонський, Липинський/. Ці студії тепер у великій мірі концентруються над сучасними філософськими течіями. В майбутньому бажано присвятити трохи уваги сучасному стану матеріялістичної /включе: марксистської/ філософії"...

Гогдан Чопик /Англія, 17 квітня, 1950 р./

... "Хочу Вам погратулювати за статтю, а особливо за її середню частину, /Стаття Г. Васковича в Голетені ч. 2 - прим. Ред./, - хоч я закwestіонував би Ваш погляд про творення УПА, як вислідну сильнішої волі українського народу підчас другої сві. війни, в порівнянні до першої. Я поділяю думку, що українці мають надзвичайно великий сентимент до свого власного війська взагалі. Цей сентимент характеризується ентузіазмом до українського війська протягом цілої нашої історії... Рівночасно, поділяю Вашу думку, що волю, де лиш можливо, школити потрібно, - а студентству особливо"...

Василь Маркус /Швайцарія, 4 травня, 1950 р./

... "хочу завважити, щоб "популяризація" Конференції не була крикуча, /якщо вона взагалі буде/, бо пригадую, що були підношувані, - чи не тим же М. Кравчуком, - гарні пляни про популяризацію в статтях постаті М. Ліхновського і з того нічого не вийшло /але вкінці "таки вийшло", - прим. Ред./... Тішить мене, що до роботи береться й Верифікаційна Комісія. Це ж дуже важливий Орган і його треба вести до праці. Думаю, що було б добре, як би їх всіх втягати на засідання Управлі... мене спеціально зацікариувала заввага /в протоколі засідання/ З. Кравця про Конференцію,

буцімто "Конференція не відзеркалювала основних напрямних нашого Т-ва". Це нібито не була думка Крапци, тільки його запит... ані не думка розпитатися, що мої тези /доповіді на Ідеол. Конференції, - прим. Ред./ були такі "націоналістичними" в такому розумінні, якби критики хотіли бачити, але мушу відкинути рішуче всякі закиди, мовляв би то вони стояли в протигагу до напрямних і програми нашого Т-ва. Моя доповідь не була нічим іншим, як доповненням і поглибленням окремих частин Ідеологічних Тез Сесуючого З'їзду - це одне, а друге, - що заважав П. Крапчук, вона не мала жодних претензій бути якоюсь догмою... Крім того пропоную зробити Полетень більш живим... він же має зблизити наше членство, познайомити його взаємно з собою; без цього не обійдеться"...

Кирило П и т р о в и ч /Гельсія, 10 травня, 1950 р./

... "Подяю тем до відома, що на дошлу мету маю намір студіювати тему: Метафізика в сучасній філософії; Метафізика Ясперса... В наступних трьох місяцях бажаю працювати, згідно з побажанням Редколегії, над темою: Гуманізм в сучасних світоглядних течіях"...

В о л о д и м и р Л е н и к /Німеччина, 17 травня, 1950 р./

... "Я найрадіше взяв би тему "Психологія сільської дитини", але не знаю, чи зможу дістати літературу з тої ділянки. Думаю, що Ви зможете мені допомогти джерелами, а коли це неможливе, тоді я опрацюю тему: Україна в міжнародній політиці по другій світовій війні"...

О р е с т Ш у д л у к /Німеччина, 10 травня, 1950 р./

... "Відносно моєї участі в співпраці, то вона розвинеться швидко з нового місця побуту. До сьогодні вона не була на висоті, та це не значить, що той час проминув для мене безкорисно. Я почав II семестр державних наук на УТІ та добув деякі особисті осяги в поглибленні ідеологічної думки. Відносно студійної праці: конкретну тему подам швидко з Америки... Рівно як думаю надсилати деякі статті до часописів"...

В а с и л ь П а р к у с ь /Швейцарія, 23 травня, 1950 р./

... "В останньому числі "Українського Самостійника" появилася стаття без підпису про "Два Дні Ідеологічної Проблематики". Не вгадуючи пальцем на автора, мушу однак ствердити, що вона, з одного боку, дуже поверхова, а з другого, - має в собі деякі невірності. Зокрема мені зроблено крикуну поміщенням т. зв. цитати з "доповіді д-ра Паркуса" /чого обов'язково д-ра ?/. Отже стверджую, що такого цитату, як там подано, в моїй доповіді не було, а це відірваних кілька слів з контексту, які втрачають сенс, або навіть змінюють мою думку у поданому вигляді в "У.С."... До Полетеня ТУС-у напущу спростування"...

Д м и т р о Ш т о г р и н /ЗДА, 17 червня, 1950 р./

... "Передусім хотів я не тільки відчувати а й зрозуміти життя в ЗДА в загальному, і що найважливіше, - увійти в умовини життя української спільноти, а в першу чергу новопробулик. Крім цього, ознайомлення з радикальним нашим студентством і молодечого активу було рівно ж необхідне, щоб почати перші кроки в справі ТУС-у. В тій цілі, в першому місяці мого приїзду до ЗДА, їздив я до Нью-Йорку, Нью-Арку, Конкерсу і до Чикаго... Перш за все мушу висловити свою думку, що ТУС-у в ЗДА і Канаді має досить гарні перспективи, але не тільки це; Т-во наше являється на сьогодні однією реальною організацією цього типу, яка повинна і мусть охопити молоді наших поглядів з середньою освітою, бо інших середовищ для цього немає. Молоді люди, що закінчили гімназію, не мають жодного корму і, тим самим, не мають де себе віднайти... Рівночасно ТУС-у буде надавати тон і зміст /частинно/ праці в СМІА, СМІ-Канади, чи в Пласі, бо ті ж люди знайдуть ключеві становища в тих же організаціях і мусть самі побирати того духового корму, щоб вести там працю. Так, що ролі ТУС-у досить поважна. Щоб Т-во це "визалося з цих обов'язків, треба не вільки /на мою

скромну думку/ мозольної праці, але з мудрого плану і застрахови над розгорненням діяльності на цих теренах. Потрібно поради всіх членів. Управі, як різно ж і старших наших людей, а в першу чергу треба "уважко", і то впертого, нерисуючого... В Чикаго може бути 25-30 членів. Як бачите осередок великий... В Іннеаполісі існує Осередок Діяльності, який має на число 11 членів. Перші сходни Осередку відбулися 15 червня. Вони були організаційні. В Губало також є в плані створити осередок, але ще пізніше. Крім цього стараємся з "єднати самітних членів, котрі не мають можливости належати до будь-якого осередку... З Стефаном я в зв'язку і ми з ним зуримося спільно над фондами для наших видань. З Дітценцями ще ні, бо не знаю його адреси... Уважко, що найкраще буде, коли розсилання матеріалів, як різнож всьому кореспонденцію з членством та осередками вестиме безпосередньо Секретаріат Управі, щоб не перетяжувати уповноважених і для кращої координації... Всіх членів на терені ЗДА є 35 осіб"...

Еогдан Чопик /Англія, 18 липня, 1950 р./

... "Секретар Управі мусить бути сталий, тоді хоч би і всі члени виїмігрували, все буде в порядку і зроблене на свій час".

Дмитро Штогрин /ЗДА, 9 липня, 1950 р./

... "раду перебити реферати з "Теологічної Конференції ТУС-у" і розповсюдити їх тут між членством по 15-20 центів. Далі прошу вас поради в наступнім: маємо в плані улаштувати того ж року конференцію і в Нью-Йорку /в місяцях бересні, чи в грудні/. На цій конференції могли б бути присутні члени не тільки з Нью-Йорку й околиць, але й з Філадельфії, Чикаго, Іннеаполіс, а може й Губало та Дітройту"...

Ці уривки, хоч фрагментарно, але змістено показують, чим цікавиться наше членство і як поступово входить в круг діяльності Т-ва. При цій нагоді хочемо згадати, що також Управі профорити титлішої, точнішої й ширшої кореспонденції з членством не тільки через часті зміни секретарів, які все виїздують, але також у великій мірі через брак належних фондів /звичайно, листування з ЗДА ведемо політринсьою поштою/, які все приходиться "дозичувати" із Виданняного Фонду. При підтримці нашого /тако ж не чисельного/ членства цьому б можна легко зарадити в той спосіб, що всі члени/а бодій ті, котрі часто пишуть/ долучуватимуть малій даток на "Кореспонденційний Фонд". Про цю справу згадуно також і в Резолюціях З'їзду в точці "У. Фінанси, З" /гляди Пометень ч.1, стор. 22/. Ця точка звучить так: "З'їзд виносить постанову про створення спеціального Кореспонденційного Фонду у висоті оплати 2-ох листів місячно від кожного члена"... Коли б фінансовий референт, багаточи додержатись цієї постанови, предлюма більшості членства цю бачо "кореспонденційну заборгованість, наплакала ненадійно й повною збагатилася б. Але чи скрізь треба ст: такого вистривненнн й напомигненнн? Зокремаські члени могли б цю свою заборгованість дуже легко вирішити, долучуючи до своїх листів паптові бонні /можливо б бонні/, або й американською валютою, як європейські німецькою, чи іншою.

Отже, в майбутньому сподіваємо не тільки покращення листового зв'язку, але й загальної підтримки Кореспонденційного Фонду. Це ж кончане й неспинуче, бо крім Конференцій та З'їздів Управі контактується з членством тільки листовно. Для доцільного існування Т-ва такий частий і несторонній контакт є необхідним: і найкращим середником порозуміння.

Також є дуже бажаним, щоб члени, при нагоді кожного листа, не забували /крім всіх інших справ/ займатися становище також і до актуальної загальної діяльності Т-ва, Управи, окремих референтур тощо, подіючи при тім своєю оцінкою, пропозиціями й побажаннями.

Про ці всі справи, властиво, й не треба б згадувати, коли б члени Т-ва не втрачали з уваги 6-го й 9-го параграфів нашого статуту /особливо точка "в"/, де згадуно про обов'язки і про втрату членства. Але ми таки думаємо, що краще пригадувати 6-тий, чим застосовувати 9-тий параграф. То ж просимо членство, що коли хтось не може виконувати максимум намічених §6-тим завдань, хай же бодай старається не впасти нижче мінімуму, оскільки він є спрагді захищений своїм членством і нашим Т-вом.

Секретаріат.

ХРОНІКА ТУС.-у І СТУДЕНТСЬКОЮ ЛІТТЯ

З діяльності Осередку ТУС.-у в Новому Ульмі.

Осередок Діяльності ТУС.-у спільно з місцевою Студентською Громадою влаштували в травні ц.р. Сміточну Академію в річницю смерті Іоколі Біхновського, Симона Петлюри і Євгена Коновальця. На передодні Академії відправлено в обидвох церквах малібні панакхиди, а 27 травня о год. 8 рано пластова молодь підняла на табірній площі національний прапор з присутності численого громадянства. Сміточна Академія присвячена пам'яті героїв розпочалася о год. 20-тій вечером. Реферат під назвою "Три великі української нації" виголосив П. Галів, дяючи окремо висвітлення діяльності кожного з цих трьох постатей, спільність і послідогність їхніх чинів, та вплив їхнього духа на останнє 50-тиліття української історії. Далі слідували декламації та сольоспіви. Ганна Тарнавська декламувала декламацію "Вогдері". Ганні Гуриленкова із п. Назаренком відспівали пісню в честь Е. Коновальця /скомпоновану його дружиною/. Ця пісня сколихнула до глибин серця присутніх. Здавалося, що ціла трагедія відбувається на наших очах тепер - в цю ж хвилину. Академію закінчено відспіванням національного гимну.

Дня 15 квітня ц.р. Осередок влаштував доповідь Василя Біркуса під назвою "До суті української національно-державницької ідеї". На доповідь прибуло велике число табірного громадянства. Своєю доповіддю прелегент побудував на джерельних даних, наукових теоріях та підсилює її численними цитатами. Гараго уваги присвятив він питанням української традиції. Особливо довго зупинився доповідяч над висвітленими соціальними проблем, що відіграють сьогодні дуже важливу роль в суверенних державах та подає характерні риси сучасних державних устроїв. Свої твердження базував прелегент на націоналістичній ідеології та підкреслив, що недоцільним і небезпечним є шукання ідей нових і чужих українському народові. Хоч доповідь тривала досить довго, все ж таки присутні прослухали з приємністю її до кінця, після чого розвинулася цікава і досить довга дискусія, яка на малій часом відходила під теми. Деякі дискутанты намагалися сугерувати авторові перекинування його думок, але в заключнім слоні прелегент подав влучні відповіді й висновок, які одначе не всіх подолили, бо на маргінесі цієї доповіді появилася незабаром в "Українських Вістях" ч. 33 з 23 квітня ц.р. на ст. 4 статті під

назва "Невдалий почин", яку подав "присутній" /все ж таки добре відомий автор/. І власне, у зв'язку з пошти дописом в "Українських Вістих" вистаю за потрібне подати до відома членів Т-ва, що твердження дописувача перекручують думки прелегента і цілої доповіді. Добуть, "присутній", бажаючи почути "желкі інші думки", не міг спокійно й уявно слікувати за думками доповідача і тому перекрутив його твердження. Гудучи також присутнім на цій доповіді стверджує, що вона таки була "вдалим почином". Невдалим можна б назвати скорше допис "присутнього", який поспішився із недоброчиливою оцінкою не лише на адресу доповіді, але також і прелегента, а навіть і самого Т-ва.

Н.Г.

ТУС-у в ЗДА.

Число членів Т-ва зросло на цьому терені ще до 35-ох осіб. Довідуємося, що в останньому часі засновано в ЗДА перший Осередок діяльності в Іїїнеполісі. Організування дальших осередків проектується в Нью-Йорку, Чикаго, Губало та інших численніших скупченнях української еміграції. Залучено першу "студійну конференцію", яка стане потімком до звавшої діяльності ТУС-у за океаном.

З діяльності "Зарєва".

Об'єднання Українських Студентських Товариств Національного Солідаризму "Зарєва" також не спить. В дні 20 і 21 травня ц.р. відбувся в Іїїнеполісі /в таборі Фінкксерне/ річний З'їзд Об'єднання, що був поділений на дві частини: організаційну і світоглядну. В організаційній частині брали участь лише члени, а в ідеологічній також і запрошені гості. Представником ТУС-у на З'їзді був В. Петришин. На З'їзді були виконані такі доповіді: "Україна й національна революція" /інж. Е. Андрієвський/, "Любовь, як співтворець нових вартостей" /Ярослав Гайвас/, "Український націоналізм і локальні патріотизми" /д-р Іарко Антонович/, "Про проблеми психології й психози українського організованого примітства" /д-р Ііксійло Данилюк/. Після рефератів відбулася дискусія. Кажуть, що З'їзд Зарєва не викликав належного відгону. Обсередуючи присутніх на З'їзді і доповідачів, виникло прагнення, що З'їзд скликаний справді для молоді, але організувала і вола його не молодь.

З діяльності "Обнови".

З нагоди 20-ліття заснування "Обнови" відбувся в Іїїнеполісі в дні 12, 13 і 14 травня ц.р. З'їзд Федерції Товариств Українських Студентів Католиків "Обнова". На З'їзді прибуло 70 студентів, членів десяти Товариств "Обнова" з Іїїнеполісу, Фрлінгену, Дарштадту, Барлсруге, Ульму, Тобінгену, Гонну, Франкфурту, Гамноверу й Іеттінгену. З'їзд розпочався вечором 12.5. Після привітання представників Генерального Вікарія, Католицької Акції й учасників, Голова Федерції мгр. Іенген Іерейма представив коротко історію Т-ва "Обнова" й значення двадцятиріччя його заснування.

Учасники З'їзду заслухали такі доповіді: "Український студент і його участь в Католицькій Церкві" /О.Д. Кольчицький/, "Проблема єдності Церков і концепція мітрополита А. Мелтицького" /д-р Анатоль Іазилевич/, "Основні задуми Федерції: "Обнова" /д-р Теодор Ііцьків/, "Перспективи діяльності "Обнови" в новій еміграційній діяльності" /мгр. Т. Іерейма/. Общійна частина З'їзду закінчилася прийняттям резолюції. Після З'їзду учасники оглянули під проповідом д-ра І. Гоція пам'ятки мистецтва Іїїнеполісу, а вечором 14.5 відбувся концерт солістів та товариський вечір з танцями.

/ За "Обново" ч. 8 /

Українське студентство в Бельгії.

Дня 4 травня ц.р. в українському студентському домі в Лювені відбулася чергова зустріч з чужинцями студентами, з метою інформування їх про Україну.

Такі зустрічі відбуваються тут декілька разів річно, передусім з валлонськими та фламандськими студентами. Успіхи цих зустрічей значні. По-за особистими інформаціями про Україну, про визвольну боротьбу і політичні цілі України, цінні коментарі дали тел і офіційні пресові органи федерації валлонських і фламандських студентів при університеті в Лювені: в L'Ergot, - стаття: "Чи Україна врятує Європу"; Ons Leven ч. 6 ц.р. Цим разом на зустріч запрошено т.зв. "Гурток закордонних справ" при університеті в Лювені.

Пан Р. Івакренко виступив докладну й цінну доповідь про політичну і диньсмагичну історію України в час визвольних змагань 1917-1920 та в дальших роках. Доповідач мав використати не тільки українські джерела, але передусім найновіші публікації в цих справах в Франції, чи в З.А. Гельгійці з несподіванкою довідалися, що й бельгійська місія перебувала на Україні в час визвольних змагань.

Президент гуртка, студент Ле Круй, гарний приятель українців і автор цитованої статті в L'Ergot дякував за нові, вичерпні й документальні інформації доповідача.

Івакренко - і вночас наробним - був вступ у дискусію намагаючись старої російської еміграції та президента об'єднання російських студентів у Лювені, п. Подгаецкого, який дозволив собі поставити питання: чи існує українська нація, чи український народ прагне самостійності /при чому дискусіант цитував шкідливі дефініції нації, і т.д./, та чи дійсно розірвання Росії. Він оперував "актуальною" ідеєю федерації, а тел впевнив, що сепаратистичні тенденції можуть тільки посилити большевизм, бо об'єднують весь російський народ докруги Сталіна / ! / як це було в останній війні /sic ! / Йому відповідали доповідач, дехто зі слухачів, як і один білоруський студент.

Дальша дискусія відбувалася в менших товариських гуртках за часем. Для бельгійських студентів, як це вийшлося, питання поставлені п. Подгаецким були нецікаві. Їх переконував самий історичний факт визвольної боротьби України. Вони цікаві лиш зокрема підсов'єтським життям та відношенням СССР до ідеї самостійності.

З критичного боку слід зауважити, - й це теж не перший раз, - що в нас підчувається брак вмільости синтетично й критично представити підсов'єтське життя. А ні запити: що нового, прогресивного принесли сов'єти на сході, на місце царського режиму, яка партість тих здобутків і "позитивів", чи у відношенні до можливостей поступу взагалі, чи у відношенні до самостійницьких стремлінь народів - дуже блідо відпогідвається.

Тел треба зазначити, що висловлення з політичної історії останніх 20 літ, дати 30.3.1941 - як це зробив доповідач - ради якихось групових, чи інших інтересів, означає позбавлення української визвольної політики одного з найбільш вимогних фактів за останнє десятиліття, зокрема, як маніфестації державницьких прагнень українського народу в другій світовій війні.

--- --
О. К.

ПРО НАС ПИШУТЬ.

Від Редакції. Вістивою статтю "Федералізм і ніколи Ніжновського" поміщену в "Українських Вістях" ч. 52 /413/ і відповідь на неї про. Віктора Андрієвського.

Горючи під уягу тенденційності і нещирості "Українських Вістей", ми не думали відповідати на цього роду інсинуації. Робимо це тепер на прохання шановного автора бібліографічного нарису про Ніколу Ніжновського, поміщуючи ці рядки тільки в рамках Полетено і лише для інформації членства.

ФЕДЕРАЛІЗМ НІКОЛИ НІЖНОВСЬКОГО.

"Тільки природно, що "закордонні частини" нових таки бізнесенських націоналістів потребують мати в минулому свого ідеолога, латину, яка наврешлила шпих, що ним мають іти українські націоналісти, так само як українські демократи шанують Н. Драгоманова й вигадують його за одного з багатьох своїх ідеологів, як Горбачевського з "Товариства об'єднання слів'ян", кирилометодіївців з Н. Костомаровим, Т. Шевченком і іншими, Сергія Подолянського, Михайла Павлика, Івана Франка, Лєся Українку і т.д.

Але, якщо з Н. Драгомановим усе гаразд, то не так виглядає справа з Н. Ніжновським. Останній, як відомо, написав брошуру української революційної партії і просив видавців не розкривати ніколи, що він її автор, може тому, що там навпаки логіці "проголошувалося гасло" "Єдиний Україна".

Крім цієї брошури Н. Ніжновського ще під власним ім'ям написав брошуру "спадщина тиранів", яку 1917 р. видало товариство республіканців-федералістів імени гетьмана Полуботка й надрукувало в Києві в друкарні акційного Т-ва Н.Г. Корчан Новацького під числом 11810. Там між іншим читаємо таке:

"Але ж тепер український народ виріс, тепер об'єднався. Всі українці, без різниці партії і переконань, усі об'єдналися не тому, що Росія повинна перетворитися на федеративну спілку, і що Україна в своїх національно-територіальних межах - має бути членом федеральної спілки..."

І далі: "Ми хочемо вірити, що народ московський схаміється і геть відкине свої імператорські інстинкти. Ми перні, що до найкращих засобів боротьби не дійде... Від них /росіян/ залежить, щоб відносина народів українського й російського були утворені на основі свободи, рівності й братерства"...

Гурткові студіючій молоді ім. Н. Ніжновського з Седн-камерно в Ужгороді, радимо передати цю справу товариському суду.

Губають на світі кирилометодіївські гингудки з ідеологами, а особливо з їхніми епігонами. /Історик/. "Українські Вісті" ч. 52 /413/.

Отже, "федералістами" були /ні, таї е.../ всі видатні українці: Автор славного гімну - "Гей українці просить не много - волі для рідного слова..." - Михайло Драгоманов і автор "Радказу" й "Великого Лєся" Т. Шевченко, якого перший миро ненавидів за його "полінізм" і автор "Лейсе" та "Великого Рокопін", і авторка "Голрині" й "Срїї", а також і славнонезабутні - В. Винниченко, Григорій, Гудерьогін і люди з "У.В.". Оно лише не зрозуміле: чому федераліст В. Винниченко й його компанія так ненавиділи у свій час "федераліста" Н. Ніжновського, зрештою, як несправдіть його й тепер "державники" з "Українських Вістей"?

Го Нікола Ніжновський згадану брошуру написав - то мабуть правда, не дурно ж шановний "історик" глумує на рік, рік і число. Сумніву в автентичности брошури не має бути так само як і сумніву в існуванні історичного каменя, що летів і не долетів до голови лідера МДП, і який зберігається в музеї його імені.

Оно, що ім'я Н. Ніжновського в його брошурі "Єдиний Україна" прославив проти його волі - відваць - власне Дмитро Антонович, автор "Неіснуючого питання". Оне тільки дивно: хоч наведені два устуди й автентичні,

але якось заголовок брошури мало пасує до тих федералістичних уступів, яких набуть і тепер ніхто б не відкинув, якби не піковічні "плігаторські інстинкти" пп. керенських, піддержогіних та їм подібних друзів "Історика" з "народньої демократії".

А передавати "цю справу" "товариському суду" ми Гурткові Студійчочій молоді не радили б. З "істориками" й публіцистами з "У.В." найліпше розмовити в кримінальному суді, бо вони звикли працювати після засади:

"Calomniez, calomniez - toujours y reste quelque chose !..."

Проф. В. Андрієвський

/Продовження з 2-ої сторінки/

Всім жертводавцям Управа Товариства зложує щиро подяку за дуже замітну піддержку Видавничого Фонду.

ІІІ. Із викликаних досі членів ТУС-у де не підгукнулися :

Кзенів Михайло	Гедрій Анатолій
Рихтицький Любомир	Федаш Гогдан
Ріпецький Іодест	Гей Нікола
Івченко Іван	Романчик Роман
Валтинський Гогдан	Лисняк Гогданна
Горковський Роман	Камінський Зиновій
Гута Ілгей	Ігнорський Євген
Зорічний Василь	Іорик Степан
Дупер Аркадій	Покора Степан
Гольш Степан	Феденко Степан
Гирич Ілліп	Листок Андрій
Красносвльський Федір	Леник Володимир

Петришин Володимир.

Пожири, що брак підгуку спричинений чи переїздом, чи незнанням самею виклику /виклики оголошені в попередніх Іюлетнях/. Тому ще раз просимо викликаних друзів прийняти виклики до відома і відповідно на них зареагувати.

Просимо загаль членства далі включитися в лондогову акцію, чи в безпосереднє жертвування на Видавничий Фонд, бо саме брак належних фінансових засобів сповільнює здійснення наміченого плану діяльності Управи в цілому і видавничої ділянки зокрема.

Включно із попередніми пожертвами до цього часу зібрано і зголошено пожертв для видавничих потреб ТУС-у на суму 616,80 Ніі.

Пресопа Референтура

"Інформаційний Полетень" Товариства Української Студійчочій молоді
ім. ІІ. ІІжновського

Будає Пресопа Референтура /Адреса: Гюнкен, Фюріхштрасе, 53/ІІІ-1/

Ціна: в Німеччині - .50 нм

Це число появилоя

поза країнами Німеччини рівнопартість - .50 ам.дол. 28 вересня, 1950 р.